

BÜEFAD

BARTIN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ

Uluslararası Hakemli Dergi

XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf
Öğretmenliği Eğitimi
Sempozyumu Özel Sayısı
(21-23 Mayıs 2015, Bartın/TÜRKİYE)

*Special Issue on XIV. International
Participation Symposium of
Primary School Teacher Education
(21-23 May, 2015 - Bartın, TURKEY)*

BARTIN UNIVERSITY
JOURNAL
OF FACULTY OF
EDUCATION
International Refereed Journal

ISSN 1308-7177

BARTIN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ

BARTIN UNIVERSITY JOURNAL OF FACULTY OF EDUCATION

ISSN:1308-7177

ULUSLARARASI HAKEMLİ DERGİ / INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL

XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (21-23 Mayıs 2015) Özel Sayısı

Special Issue on XIV. International Participation Symposium of Primary School Teacher Education (21-23 May, 2015)

Sahibi

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Adına
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ (Dekan)

Editör

Yrd. Doç. Dr. Sedat BALYEMEZ

Editör Yardımcısı

Arş. Gör. Dr. Gamze YAVUZ KONOKMAN

Alan Editörleri

Prof. Dr. Çetin SEMERCİ
Doç. Dr. Necati HIRÇA
Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ
Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK
Yrd. Doç. Dr. Ayla ÇETİN DİNDAR
Yrd. Doç. Dr. F. Gizem KARAOĞLAN YILMAZ
Yrd. Doç. Dr. Gülsün ŞAHAN
Yrd. Doç. Dr. Harun ER
Yrd. Doç. Dr. Neslihan USTA
Yrd. Doç. Dr. Sinem TARHAN
Yrd. Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK
Yrd. Doç. Dr. Süreyya GENÇ
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz KARA

Yabancı Dil Sorumlusu

Yrd. Doç. Dr. Özge GÜN

Yayıma Hazırlık

Arş. Gör. Arzu ÇEVİK
Arş. Gör. Ömer KEMİKSİZ

Sekretarya

Arş. Gör. Hasan Basri KANSIZOĞLU

Teknik Sorumlular

Yrd. Doç. Dr. Ramazan YILMAZ
Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI

İletişim

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi
74100 BARTIN – TÜRKİYE
e-posta: buepad@bartin.edu.tr
Tel: +90 378 223 54 59

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (BÜEFAD), yılda iki kez yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir. Yazıların sorumluluğu, yazarlarına aittir.

Owner

On Behalf of Bartın University Faculty of Education
Prof. Firdevs GUNES (Dean)

Editor

Asst. Prof. Sedat BALYEMEZ

Editor Assistant

RA. Gamze YAVUZ KONOKMAN

Field Editors

Prof. Cetin SEMERCI
Assoc. Prof. Necati HIRCA
Assoc. Prof. Nuriye SEMERCI
Asst. Prof. Ayse Derya ISIK
Asst. Prof. Ayla CETIN DINDAR
Asst. Prof. F. Gizem KARAOGLAN YILMAZ
Asst. Prof. Gulsun SAHAN
Asst. Prof. Harun ER
Asst. Prof. Neslihan USTA
Asst. Prof. Sinem TARHAN
Asst. Prof. Suleyman Erkam SULAK
Asst. Prof. Sureyya GENC
Asst. Prof. Yilmaz KARA

Foreign Language Specialist

Asst. Prof. Ozge GUN

Preparing for Publication

RA. Arzu CEVIK
RA. Omer KEMIKSIZ

Secretary

RA. Hasan Basri KANSIZOGLU

Technical Assistants

Asst. Prof. Ramazan YILMAZ
RA. Baris CUKURBAS

Contact

Bartın University Faculty of Education
74100 BARTIN – TURKEY
e-mail: buepad@bartin.edu.tr
Tel: +90 378 223 54 59

Bartın University Journal of Faculty of Education (BUJFED) is a international refereed journal that is published two times a year. The responsibility lies with the authors of papers.

Kapak: Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI – Öğr. Gör. Hüseyin UYSAL

Dizin / İndeks

ULAKBİM Sosyal ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı, EBSCOHOST, Index Copernicus, Proquest Education Journals Database, Modern Language Association, Citefactor, The Directory of Research Journal Indexing, Open Academic Journal Index, Ulrich's Periodicals Directory

SEMPOZYUM BİLİM KURULU / SYMPOSIUM SCIENTIFIC COMMITTEE

- Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Ahmet SABAN (Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Ali AZAR (Bülent Ecevit Üniversitesi Ereğli Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Ali Rıza AKDENİZ (Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Asuman Seda SARACALOĞLU (Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Ayfer KOCABAŞ (Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. B. Ünal İBRET (Kastamonu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Burhanettin DÖNMEZ (İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Cemil ÖZTÜRK (Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Çetin SEMERCİ (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Cevat CELEP (Kocaeli Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Firdevs KARAHAN (Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Hayati AKYOL (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. İbrahim BİLGİN (Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. İsa KORKMAZ (Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. M. Dursun ERDEM (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mehmet BAHAR (Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mehmet Engin DENİZ (Düzce Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mehmet GÜLTEKİN (Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Mehmet KÜÇÜK (R. Tayyip Erdoğan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mehmet KUTLU (Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mimar TÜRKKAHRAMAN (Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Murat ALTUN (Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mustafa ERGÜN (Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Mustafa SAFRAN (Öğretmen Yetiştirme Grubu Yürütücüsü / Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa Volkan COŞKUN (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Ramazan SEVER (Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Rifat ÇOLAK (Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Salih ÇEPNİ (Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Sebahattin ARIBAŞ (Adıyaman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Sefer ADA (Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Selahattin TURAN (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Selma YEL (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Ali MEYDAN (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Ayfer ŞAHİN (Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Bekir BULUÇ (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Çavuş ŞAHİN (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Emre ÜNAL (Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Erol DURAN (Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Fatma Susar KIRMIZI (Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Kasım YILDIRIM (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Mehmet TURAN (Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Muammer YILMAZ (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Mustafa ULUSOY (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Necati HIRÇA (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Nil DUBAN (Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi)

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi - Bartın University Journal of Faculty of Education
XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (21-23 Mayıs 2015) Özel Sayısı
Special Issue on XIV. International Participation Symposium of Primary School Teacher Education (May 21-23, 2015)

Doç. Dr. Sabri SİDEKLİ (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Turan TEMUR (Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Yrd. Doç. Dr. Gülhiz PİLTEN (Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi)
Yrd. Doç. Dr. Kemal KÖKSAL (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi)
Yrd. Doç. Dr. Oğuzhan KURU (Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Yrd. Doç. Dr. Yalçın BAY (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Yrd. Doç. Dr. Yasemin KUŞDEMİR (Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi)

ÇAĞRILI KONUŞMACILAR / INVITED SPEAKERS

Prof. Dr. Doug HARTMAN Michigan State University
Dr. Jodene FINE Michigan State University
Prof. Dr. Kamil ÖZERK Oslo University

SEMPOZYUM DÜZENLEME KURULU / SYMPOSIUM ORGANIZING COMMITTEE

Doç. Dr. Muammer YILMAZ (Düzenleme Kurulu Başkanı)
Yrd. Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz KARA
Yrd. Doç. Dr. F. Gizem KARAOĞLAN YILMAZ
Yrd. Doç. Dr. Sedat BALYEMEZ
Yrd. Doç. Dr. Süreyya GENÇ
Yrd. Doç. Dr. Ayşegül TURAL
Yrd. Doç. Dr. Harun ER
Yrd. Doç. Dr. Umut SARAÇ
Yrd. Doç. Dr. Özge GÜN
Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK
Yrd. Doç. Dr. Ayşe ELİÜŞÜK
Yrd. Doç. Dr. Ayla ÇETİN DİNDAR
Yrd. Doç. Dr. Burçin GÖKKURT
Yrd. Doç. Dr. Cemal TOSUN
Yrd. Doç. Dr. Fatma ÜNAL
Yrd. Doç. Dr. Gülsün ŞAHAN
Yrd. Doç. Dr. Neslihan USTA
Yrd. Doç. Dr. Ramazan YILMAZ
Yrd. Doç. Dr. Seçil Eda KARTAL
Yrd. Doç. Dr. Sema SULAK
Öğr. Gör. Hüseyin UYSAL
Öğr. Gör. Övgü ÖZPARLAK
Öğr. Gör. Reha SARIKAYA
Arş. Gör. Ahmet Volkan YÜZÜAK
Arş. Gör. Arzu ÇEVİK
Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI
Arş. Gör. Bekir GÜLER
Arş. Gör. Davut GÜREL
Arş. Gör. Eda AKDOĞDU
Arş. Gör. Eda ÇÜRÜKVELİOĞLU
Arş. Gör. Ensar AYDIN
Arş. Gör. Fatih TAŞ
Arş. Gör. Hasan Basri KANSIZOĞLU
Arş. Gör. İbrahim ÇELİK
Arş. Gör. Murat TEKİROĞLU

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi - Bartın University Journal of Faculty of Education
XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (21-23 Mayıs 2015) Özel Sayısı
Special Issue on XIV. International Participation Symposium of Primary School Teacher Education (May 21-23, 2015)

Arş. Gör. Ömer KEMİKSİZ
Arş. Gör. Tuğba UYGUN
Arş. Gör. Yasemin BÜYÜKŞAHİN

ÖNEMLİ TARİHLER/ IMPORTANT DATES

Bildiri Özeti Son Gönderme Tarihi <i>01 Ekim 2014 - 10 Nisan 2015</i>	Abstract Submission <i>October 01, 2014 – April 10, 2015</i>
Kabul Edilen Bildirilerin İlanı <i>12 Nisan 2015</i>	Notification of Acceptance <i>April 12, 2015</i>
Erken Kayıt Son Tarih <i>17 Nisan 2015</i>	Early Registration Deadline <i>April 17, 2015</i>
Tam Metin Son Gönderme Tarihi <i>15 Haziran 2015</i>	Full Text Submission <i>June 15, 2015</i>
Sempozyuma Kayıt Son Tarih <i>16 Mayıs 2015</i>	Standard Registration Deadline <i>May 16, 2015</i>
Program İlanı <i>18 Mayıs 2015</i>	Notification of Programme <i>May 18, 2015</i>
Sempozyum Tarihi <i>21-23 Mayıs 2015</i>	Symposium <i>May 21-23, 2015</i>
Sempozyum Salonları <i>Bartın Üniversitesi Merkez Kampüsü</i> <i>BARTIN - TÜRKİYE</i>	Symposium Salons <i>The Main Campus of Bartın University</i> <i>BARTIN - TURKEY</i>

SUNUŞ

Değerli Meslektaşlarım,

Bu yıl “**14. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (USOS 2015)**” Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi ev sahipliğinde yapılmıştır.

Ülkemizde 1994 yılından bu yana çeşitli eğitim fakülteleri tarafından 13 kez düzenlenen, bilimsel niteliği, eğitsel değeri ve mesleki eğiticiyi yönüyle önemli bir saygınlığa ulaşan bu Sempozyumun 14.sünü **21-23 Mayıs 2015** tarihleri arasında Bartın’da yapmanın büyük gururunu ve heyecanını yaşadık.

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi olarak öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği dil, zihinsel ve sosyal becerileri geliştirmeleri, eğitim biliminin çağdaş yaklaşım, yöntem ve tekniklerini özümsemeleri ve en önemlisi de 21. yüzyılın becerilerine sahip olmaları üzerinde önemle durmaktayız. Bu anlayışla düzenlediğimiz Sempozyumun amacı, Sınıf Öğretmenliği eğitimine yönelik bilimsel çalışma, uygulama ve deneyimleri paylaşmak, bu alanda çalışan akademisyen, öğretmen ve öğrencileri bir araya getirerek bilimsel ve sosyal etkileşimi üst düzeye çıkarmak, aralarında işbirliği ve eşgüdüm sağlamak, yeni bakış açıları ve çalışma alanları oluşturmaktır.

Sempozyumun bilimsel niteliğini arttırmak için yurt dışından ve yurt içinden alandaki en iyi bilim insanların sempozyuma katılımı sağlanmaya çalışılmıştır. Ayrıca sınıf öğretmenliğinin güncel sorunlarını ayrıntılı olarak tartışmak ve değerlendirmek için gerekli bilimsel ortamlar oluşturulmuştur. Bu kapsamda sempozyumda, davetli bildiriler, konferanslar, paneller, poster sunumları ve atölye çalışmalarına yer verilmiştir. Kısaca bilimsel ve sosyal etkileşimi zengin bir sempozyum gerçekleştirilmiştir. Sempozyum süresince alandaki güncel bilgiler paylaşılmış, tartışılmış, özgün ve yeni fikirlere ulaşılmış ve bu eğitimin tüm paydaşlarının bilgisine sunulmuştur.

Sempozyum sonunda katılımcılar tarafından gönderilen bildiri tam metinleri, yeniden hakem incelemesinden geçirilmiş ve olumlu olarak değerlendirilenler bu özel sayıda yayımlanmıştır.

Geleceğin öğretmenlerini yetiştirme açısından büyük önem taşıyan bu Sempozyuma bildiri, panel, konferans gibi sunumlarla veya dinleyici olarak katılan ve bize destek veren tüm katılımcılara, Fakültemiz adına teşekkür eder, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Saygılarımızla

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ
Bartın Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dekanı

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ - Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK - Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI Mobil Öğrenme Uygulamalarının Öğretmen Adaylarının Tablet Bilgisayar Kullanma Becerilerine Etkisi <i>The Effect of Mobile Learning Applications Using Tablet Computer Skills of Candidates Teachers</i>	1 - 10
Doi: 10.14686/BUFAD.2015USOSOzelsayı13193	
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ - Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI - Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK Bilgi Teknolojisinden Beyin Teknolojisine: Mobil Öğrenme Projesinin Değerlendirilmesi <i>Evaluation of the from Knowledge Technology to Brain Technology Mobile Learning Project</i>	11 - 18
Doi: 10.14686/BUFAD.2015USOSOzelsayı13194	
Doç. Dr. Hakan UŞAKLI Sınıf Öğretmeni Adaylarının İlkokul Öğrencilerine Sosyal Duygusal Öğrenme Becerilerini Tanıtmalarına İlişkin Görüşleri <i>Opinions of Faculty Elementary School Teaching Students on Introducing of Social Emotional Learning to Primary School Students</i>	19 - 31
Doi: 10.14686/BUFAD.2015USOSOzelsayı13195	
Doç. Dr. Ayşe MENTİŞ TAŞ - Tuğba Cevriye ÖZKARAL Sosyal Bilgiler 4-5. Sınıf Programı ve Ders Kitaplarının Yer Temelli Eğitim Yaklaşımına Göre Değerlendirilmesi <i>Evaluating the Social Studies Syllabus, and the Textbooks for Grades 4 and 5 According to the Place-Based Education Approach</i>	32 - 43
Doi: 10.14686/BUFAD.2015USOSOzelsayı13196	
Doç. Dr. Barış ÇAYCI – Filiz ALTUNKESER Öğretmen Adaylarının Yapılandırmacı Anlayışa Yönelik Tutumları İle Etkililiğine Yönelik Görüşleri <i>Opinions for Efficiency and Attitudes towards Constructivist Approach of Teacher Candidates</i>	44 - 61
Doi: 10.14686/BUFAD.2015USOSOzelsayı13197	
Yrd. Doç. Dr. Soner DOĞAN - Hilal ÇALMAŞUR - Duran DEMİR Sınıf Öğretmenlerinin Liderlik Kavramına ve İlkokul Yöneticilerinden Bekledikleri Liderlik Davranışlarına İlişkin Görüşleri <i>Classroom Teachers' Opinions on the Concept of Leadership and Leadership Behaviour They Expect from Primary School Administrators</i>	62 – 73
Doi: 10.14686/BUFAD.2015USOSOzelsayı13198	
Yrd. Doç. Dr. Hüseyin ANILAN – Gamze KAYACAN Sınıf Öğretmenlerinin Gözüyle Kaynaştırma Eğitimi Gerçeği <i>The Reality of Inclusive Education through Classroom Teachers</i>	74 - 90
Doi: 10.14686/BUFAD.2015USOSOzelsayı13199	
Doç. Dr. Mehmet TURAN – Arş. Gör. Emir Feridun ÇALIŞKAN Organik Oyunlar ve Organik Oyun Alanları <i>Organic Games and Organic Playgrounds</i>	91 - 96
Doi: 10.14686/BUFAD.2015USOSOzelsayı13200	
Doç. Dr. Muammer YILMAZ – Ali Murat DARICAN Okumaya Hazıroluğun İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Alışkanlıklarına İlişkin Tutumlarına Etkisi <i>The Effects of Reading Readiness on Primary School 4th Grader's Attitudes about their Reading Habits</i>	97 - 110
Doi: 10.14686/BUFAD. 2015USOSOzelsayı13201	
Yrd. Doç. Dr. Mustafa KALE – Serkan DEMİR Birleştirilmiş ve Bağımsız Sınıflarda Öğrenim Gören Öğrencilerin Toplumsal Değer Algılarının Karşılaştırılması <i>The Comparison of Social Value Perceptions of Students in Combined and Individual Classes</i>	111 - 118
Doi: 10.14686/BUFAD.2015USOSOzelsayı13202	

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Doç. Dr. İjlal OCAK - Fatma GÜLEÇ ISLAK – Doç. Dr. Gürbüz OCAK İlkokul 4. Sınıf Fen Bilimleri Dersinde Kavram Karikatürü Kullanımının Akademik Başarıya Etkisi <i>The Effect of Using Concept Cartoons on Students' Academic Achievement of the Primary 4th Grade Science Lessons</i>	119 - 132
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13203	
Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK – Doç. Dr. Gizem SAYGILI Yaratıcılığı Geliştirme Tekniklerinin Öğrenilmesinin Yaratıcı Düşünme Becerileri Üzerindeki Etkisi <i>The Effect of Learning Creative Development Techniques on the Skills of Creative Thinking</i>	133 - 139
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13204	
Muhammet Ali ÜLKÜDÜR - Serpil DUMAN – Doç. Dr. Ahmet BACANAK Sınıf Öğretmenlerinin Girişimcilik Becerilerinin Okul Müdürlerinin Çalışma Hayatı Üzerine Etkisi <i>The Influence of Primary School Teachers' Entrepreneurship Skills on Their Headmasters' Working Life</i>	140 - 151
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13205	
Doç. Dr. Osman SAMANCI - Ziya UÇAN Sınıf Öğretmeni Adaylarının Sosyal Sorun Çözme Beceri Düzeylerinin İncelenmesi <i>A Research on Classroom Teacher Candidate's Abilities About Solving Social Problems</i>	152 - 162
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13206	
Arş. Gör. Perihan Gülce ÖZKAYA – Umut Can ATAŞ İlkokul Birinci Sınıf Öğrencileri: Öğretmenim Nasıl Yazıyorum? <i>Primary School First Grade Students: Teacher, How Am I Writing?</i>	163 - 169
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13207	
Doç. Dr. Nil DUBAN - Fatma GÜLEÇ ISLAK - Firdevs GÜLEÇ - Seda KONAK – Arzu ÖZTÜRK – Hatice TÜRKEÇ Fen Bilimleri Dersinde Sosyal Ağların Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri <i>Teachers' Opinions about the Using of Social Network in Science Course</i>	170 - 182
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13208	
Doç. Dr. Çavuş ŞAHİN – Serdar ARCAGÖK – Derya GİRGİN SARIDAŞ – Doç. Dr. Mehmet Kaan DEMİR Sınıf Öğretmeni Adaylarının Sınıf Öğretmenliği Alan Sınavına Yönelik Görüşleri <i>The Opinions of Prospective Classroom Teachers towards the Field Exam of Classroom Teaching</i>	183 - 194
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13209	
Yrd. Doç. Dr. Perihan ŞARA - Ümran GÜNEY Sınıf ve Branş Öğretmenlerinin İletişim Becerileri Düzeylerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi: Eşme İlçesi Örneği <i>A Study of Primary and Secondary Teachers' Communicative Skill Levels in Terms of Various Factors: Sample Case Eşme</i>	195 - 205
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13210	
Doç. Dr. Murat AŞICI - Başak İNCE - Semra AKYOL Fen ve Teknoloji Dersinde Bir Öğretim Materyali Olarak Bilgilendirici Kitapların Kullanımı: İlkokul 4. Sınıf Örneği <i>Using Informative Books as A Teaching Material at Science Lessons: The Case of Elementary 4th Grade</i>	206 - 222
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13211	
Doç. Dr. Muammer YILMAZ – Songül AKLAR Planlı Yazma ve Değerlendirme Modelinin İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Kompozisyon Yazma Becerilerine Etkisi <i>The Effect of Planned Writing and Evaluation Model on Enhancing 5th Grade Students' Composition Writing Skills</i>	223 – 234
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13212	
Berat DEMİRTAŞ - Yahya OĞUZ – Doç. Dr. Lütfi ÜREDİ – Doç. Dr. Sait AKBAŞLI Yapılandırmacı Öğrenme Ortamları Değerlendirmesi <i>Constructivist Learning Environment Assessment</i>	235 – 245
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13213	

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Öğrt. Gör. Esra SEVER - Doç Dr. Aysel MEMİŞ – Semra SEVER Pertev Naili Boratav'ın Zaman Zaman İçinde Masal Kitabının Değerler Açısından İncelenmesi <i>Investigating Pertev Naili Boratav's Fairytale Book of "Zaman Zaman İçinde" in Respect of Values</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13214	246 – 263
Doç. Dr. Mehmet TURAN – Öğrt. Gör. Diyaddin ALP – Arş. Gör. Esat YILDIRIM – Turan TURAN – Erol ERDEM – İbrahim CELAYİR – Selçuk KÜPÇÜ – Kübra BABACAN Okuma Uzmanlığına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri <i>Opinions of Class Teachers about Reading Expertise</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2018USOSOzelsayi13215	264 – 275
Doç. Dr. Muammer YILMAZ – Yedigir ÇAKIR İlköğretim İkinci Kademedeki (6–7. Sınıf) Öğretmen ve Öğrencilerin Bitişik Eğik Yazıya İlişkin Görüşleri <i>Opinions of the Primary Second Stage (6th and 7th Class) Teachers and Students Related to Cursive Italic Handwriting</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13216	276 – 297
Nazan ÖZTÜRK Saygı Değerine İlişkin Öğrenci Görüşleri <i>Students Opinions about Respect Value</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13217	298 – 305
Yrd. Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK – Arş. Gör. Arzu ÇEVİK – Yasemin SÖNMEZ Sınıf Öğretmenlerinin Hikâye Yazma Becerilerinin İncelenmesi <i>Examining the Story Writing Skills of Preservice Primary Teachers</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13218	306 – 317
Arş. Gör. Berfu KIZILASLAN TUNÇER – Gülcan ERDEN Boşluk Doldurma Testlerinin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Düzeylerini Belirlemede Kullanılabilirliği <i>The Utility of Cloze Tests for Primary School 4th Grade Students' Reading Comprehension Level</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13219	318 – 324
Murat ÇAVUŞOĞLU – Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ Anne Babaların BİLSEM'e Devam Eden Özel Yetenekli Çocuklarına İlişkin Görüşleri (Bartın İli Örneği) <i>The Opinions of the Parents about Their Children with Special Talents Attending in the Centre of Science and Art (Sample of Bartın Province)</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13220	325 – 335

Doi: 10.14686/BUEFAD.2015USOS0zelsayi13195

Sınıf Öğretmeni Adaylarının İlkokul Öğrencilerine Sosyal Duygusal Öğrenme Becerilerini Tanıtımalarına İlişkin Görüşleri*

Hakan UŞAKLI, Doç. Dr., Sinop Üniversitesi Eğitim Fakültesi, husakli@yahoo.com

Öz: Bu çalışma sınıf öğretmenliği son sınıfta okuyan öğrencilerin Sinop İl Merkezindeki ilkokul üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerine sosyal duygusal öğrenmeği tanıtımalarına ilişkin görüşleri üzerinedir. Sosyal duygusal öğrenme (SDÖ) terimi daha çok okullarda karakter eğitimi vermeyi amaçlayan Akademik Sosyal ve Duygusal Öğrenme İşbirliği [Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning (CASEL)] tarafından ortaya konulmuştur. CASEL yaptığı çalışmalar doğrultusunda sosyal duygusal öğrenmeye ilişkin beş ana beceri tanımlar: a) Öz-farkındalık, b) Öz-yönetim, c) Sosyal farkındalık, d) İlişki kurma becerileri, e) Sorumlu karar verme ve problem çözme. Bu beceriler CASEL'in beş becerisi olarak da bilinir; SDÖ'nin makro-beceri olarak varsayıldığı çalışmada öğrenciler SDÖ akademik işbirliği tarafından tanımlanan temel becerileri ne kadar tanıttıklarını, hangi teknikleri kullandıklarını ve karşılaştıkları durumları kişisel anket ve odak grubu görüşmelerinde açıklamışlardır. Öğretmen adayları bazı SDÖ becerilerini tanıtımada kısa videolar, Powerpoint sunuları ve çember saati oturumları tekniklerini kullandıklarını belirtmişlerdir. Sosyal duygusal öğrenmenin tanıtımında alternatif tekniklerin kullanımı tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Öğretmenliği Öğrencileri, İlkokul Öğrencileri, Sosyal Duygusal Öğrenme

Opinions of Faculty Elementary School Teaching Students on Introducing of Social Emotional Learning to Primary School Students

Abstract: This study is about the opinions of final year undergraduate students of elementary school teacher department on introducing social emotional learning to the elementary school third and fourth grades students. Social emotional learning (SEL) was established by Collaborative for Academic, Social and Emotional Learning (CASEL) and defines five skills: a) Self-awareness, b) Self-management, c) Social awareness, d) Relationship skills, e) Responsible decision. In this study where the SEL is assumed to be macro skills, the students explained how they introduced these skills to young children, the techniques they used and the difficulties they faced in their personal survey and focus group discussions. Teacher candidates indicated that they used short videos, PowerPoint presentations and circle time sessions as techniques to introduce some of the SEL skills. Alternative techniques that can be used for introduction of social emotional learning skills for young students are discussed.

Key Words: School Teaching, Primary School Students, Social Emotional Learning

* XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu'nda sunulan bildiri 21-22 Mayıs 2015-Bartın.

1. GİRİŞ

Kalabalıklaşan dünya nüfusu hayliyle okulları da kalabalıklaştırmakta, farklı geçmiş özelliklere sahip öğrenciler kalabalık sınıflara tıkıştırılmaktadır. Yeşilin azaldığı, oyun alanlarının yetmediği çevre ortamlarında öğrenciler koşma, atlama gibi fiziksel aktiviteleri içeren oyun ihtiyaçlarını karşılamada zorlanmaktadır.

Okul çocukları, iletişim, işbirliği, atılganlık, iyi hissetme becerilerinden yoksun olarak birtakım istenmeyen davranışları sergilemektedirler. Şiddet, madde kullanımı, okul bırakma, ders asma okullarda ortak görülen sorunlardandır. Yapılan çalışmalara ilişkin bu problemler sıralanacak olursa; teşhis edilebilir psikiyatrik durumlar, ağır duygusal rahatsızlık, zihinsel sağlık bozuklukları, ihmal, istismar, yoksulluk, kötü davranma, zayıf sosyal ilişkiler, düşük akademik performans, düşük sosyoekonomik statü, akran ayrımcılığı, suç işleme, kabadayılık, düşük sosyometrik statü, aile içi düzensizlikler, çalışma hayatında zayıflık (çiraklıkta), madde bağımlılığıdır (Doll & Lyon, 1998; Hoagwood & Johnson, 2003; Kazdin, 2004; Pişkin, 2006; Turner, Finkelhor, & Ormrod, 2006; Uşaklı, 2013a) olarak sıralanmaktadır.

Okullarda görülen ve sebebi okul dışından ya da okul içinden kaynaklanan sorunların çözümü için okul temelli önleme programlarına ihtiyaç duyulmaktadır (Korkut, 2007). Okulların bu sorunlarına dikkat çekerek, yerinde, etkili ve kalıcı çözüm üretebilmek için bir grup araştırmacı sosyal duygusal öğrenme adında bazı çalışmaları başlatmışlardır (Zins & Elias, 2006). Sosyal duygusal öğrenme çalışmalarının temelinde Golemen (1995) tarafından yazılan Duygusal Zeka kitabının olduğu bilinmektedir (Elias & Mocerri, 2012; Elias 2004; Elias et al. 1997; Vadeboncoeur & Collie, 2013; Poulou, 2007). Ancak sosyal duygusal öğrenmenin temeli sayılan duygusal öğrenme ilk kez Salovey ve Mayer (1990) tarafından kullanıldığından bu çalışmaların geçmiş bir alt yapıdan kaynaklandığı düşünülür. Hatta daha öncesine kadar giderek SDÖ atılganlık (Alberti, & Emmons, 1998; Deluty, 1981), özsaygı (Harter, 1983), arkadaşlık becerileri (Hartup, 1984) çalışmalarına da dayandırmak mümkündür. SDÖ genel olarak çocuk, öğretmen ve uzmanın işbirliğiyle verilecek süreçtir (Harlacher & Merrell, 2010; Reyes et al., 2012; Zins, Weissberg, Wang, & Walberg, 2004). Tabi bu sürece yaygın etkiyi artırmak adına aile ve idarede katılır (Durlak, et al, 2011). SDÖ müfredatla bütünleşik olduğu için öğretmen anahtar kişi konumunda gerekli eğitimleri çocuğa doğrudan kazandırır (Reyes et al., 2012). Bu yüzden öğretmen eğitiminde SDÖ becerilerinin de verilmesi ayrı bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır (Durlak, et al., 2011; Payton et al. 2000; Weissberg and O'Brien 2004).

Türkiye'de öğretmen yetiştirme 2547 Yüksek Öğrenim Kanununca eğitim fakültelerine verilmiştir (YÖK, 2007). Eğitim fakülteleri, ilköğretim bölümü sınıf öğretmenliği programlarında staj dersleri üçüncü sınıf ikinci dönem Okul Deneyimi (1 Saat teorik, 4 saat uygulama 3 kredi), dördüncü sınıf birinci dönem Öğretmenlik Uygulaması I (2 saat teorik 6 saat uygulama 5 kredi) ve ikinci dönemde Öğretmenlik Uygulaması II (2 saat teorik 6 saat uygulama 5 kredi) dersler şeklinde uygulanmaktadır (YÖK, 2013).

Problem Amaç Önem

Genel olarak bu çalışmada SDÖ konusunda eğitilmiş sınıf öğretmenliği öğretmen adayları staj uygulamalarında kendi görüşleri doğrultusunda hangi SDÖ becerilerini çocuklara nasıl öğretmişlerdir sorusuna cevap aramaktadır. Bu genel probleme ilişkin alt problemler; sınıf öğretmenliği staj öğrencileri çocuklara SDÖ becerilerini öğretme stratejileri nelerdir? Hangi sınıf seviyesinde sınıf öğretmenliği staj öğrencileri çocuklara SDÖ becerileri öğretmişlerdir? Sınıf öğretmenliği staj öğrencileri çocuklara SDÖ becerileri öğretirken karşılaştıkları olumlu durumlar nelerdir? Sınıf öğretmenliği staj öğrencileri çocuklara SDÖ becerileri öğretirken karşılaştıkları olumsuz durumlar nelerdir? Son olarak Sınıf öğretmenliği staj öğrencileri çocuklara SDÖ becerileri öğretirken hangi teknikleri kullanmışlardır?

Sosyal duygusal öğrenme okul öncesinden genç yetişkinlik dönemine kadar bireylere sosyal ve duygusal alanlarda etkin olabilmek için bir takım değerlerin, tutumların ve becerilerin kazandırılması sürecidir (Elieas & Moceri, 2012).

Bu araştırmanın önemi SDÖ konusunun önemiyle birlikte bu eğitimin okul programlarıyla tümleşik olarak verilebilmesindeki zorluk, böyle bir eğitimi verebilecek yetişmiş elemanların azlığından dolayı önem taşımaktadır. SDÖ eğitimi öğrenci başarısına, şiddetin önlenmesine, işbirlikli sınıfların oluşmasına olumlu katkılarından dolayı önemli bir eğitim çalışmasıdır. Araştırmada CASEL tarafından belirlenen sosyal duygusal öğrenmenin asıl beceri olduğu ve buna bağlı beş becerinin SDÖ temsil ettiği varsayılmıştır.

Sınıf öğretmenliği öğrencileri üçüncü sınıfta ve dördüncü sınıfta ilkokullarda staja gitmektedirler.

Sınıf öğretmeni ve Sosyal Duygusal Öğrenme

Okul öncesinden üniversite yıllarına kadar SDÖ zerine yapılmış çalışmalar olsa da (Ashdown ve Bernard, 2012; Wang ve diğerleri, 2012) SDÖ ağırlıklı olarak okul öncesi ve ilkokul ve ortaokulda etkili olduğu görülmektedir (Harlacher & Merrell, 2010; Moris, 2013). Araştırmalar SDÖ program içinde verilmesini içerdiği için öncelikli olarak öğretmen eğitiminde daha sonra da bu eğitimin öğrencilere verilmesindeki etkinliğe ağırlık vermişlerdir (Reyes et al.; Durlak, et al., 2012). Ancak Jennis ve Greenberg (2009) SDÖ'nin öğretmenin sosyal duygusal yeteneği ve iyi olma haliyle ilişkili olduğunu belirtir.

Türkiye’de Sosyal Duygusal Öğrenme

Türkiye’de özellikle son on yılda SDÖ üzerine yapılmış çalışmalar genel olarak yüksek lisans ve doktora tezlerine ilişkin okul öncesinden üniversiteye kadar geniş yaşları içine alan çalışmalardır (Kebapçı, 2006; Körler, 2011; Soylu, 2007; Totan, 2011). Ayrıca Türkiye’de yapılmış bazı çalışmaların ışığında yeni çalışmalar SDÖ üzerine genel durum ortaya koyma, ölçme aracı geliştirme, davranış belirleme ve eğitim programı geliştirip uygulamaya koymayı içerir (Kabakçı ve Korkut Owen, 2010; 2008; Kabasakal ve Totan, Kandır ve Alpan, 2008; 2013; Totan ve Kabakçı, 2010; Totan ve Kabasakal, 2012; Turanlı, 2009; Türnüklü, 2004; Yukay Yüksel, 2013).

SDÖ Nasıl Olmalıdır?

Genel niteliği açısından SDÖ programları teoriye, okulların ve alan uzmanlarının desteklediği uygulamalara temellendirilmelidir (Weissberg ve O’Brien 2004). İyi desenlenmiş SDÖ programları öğretmenleri, aileleri, akranları, kısaca öğrenci ve okulla ilgili herkesi kapsar. Öğretmenlerin donanımlı yetiştirilmesi, akademik çevre ve okul işbirliği SDÖ eğitimi açısından tepe noktasıdır (Payton et al. 2000; Weissberg ve O’Brien 2004). Programın tanımı, kültüre duyarlılığı, hedeflenen kriterler, kısa ve uzun vadede değerlendirme süreci etkili SDÖ programlarında göz önünde tutulması gereken unsurlardır (Elias ve diğerleri, 1997; Weissberg ve O’Brien, 2004).

SDÖ Becerileri

Goleman, Thorndike tarafından ortaya konulan sosyal zekâ kavramını genişleterek duygusal zekâ (EQ) kavramını ortaya koymuştur (Uşaklı, 2013b). Duygusal zekâ, kendini tetikleme, karşılaşılan tüm olumsuz durumlara rağmen bildiği yolda devam edebilme, dürtülerini kontrol edip erteleyebilme, psikolojik durumunu düzenleyebilme, karşılaştığı sıkıntıların mantıklı düşünmesini bozmasını engelleme ve ümidini yitirmeme şeklinde kendini

gösterir. Karşılaşılan herhangi bir uyarıcıya karşı gösterilecek tepki, akıl zihninden önce duygusal zihin tarafından algılanmaktadır (Goleman, 2003:60-62).

SDÖ becerileri sosyal duygusal öğrenme açısından kazanılan problem çözme, stresle başa çıkma, iletişim ve kendilik değeri kapsamındaki beceriler bütünüdür (Kabakçı, 2006:6; Totan, 2011:12). Goleman 1995 yılında yayınladığı “Duygusal Zeka” kitabında doğrudan SDÖ terimini kullanmamıştır. Bu terim daha çok okullarda karakter eğitimi vermeyi amaçlayan Akademik Sosyal ve Duygusal Öğrenme İşbirliği [Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning (CASEL)] tarafından ortaya konulmuştur. CASEL yaptığı çalışmalar doğrultusunda sosyal duygusal öğrenmeye ilişkin beş ana beceri tanımlar:

- a) Öz-farkındalık, kişinin benliğinin farkında olması, kendi duygu ve değerlerini tanıması ve gerçekçi olarak güçlerini ve sınırlılıklarını değerlendirebilmesidir.
- b) Öz-yönetim, kişinin hedef belirlemesi ve duygularıyla baş edebilmesi bu sayede ilgili görevlerin engellemesinden çok kolaylaştırmasıdır.
- c) Sosyal farkındalık, başkalarının duyguları ve bakış açıları için onlara karşı anlayış ve empati göstermektir.
- d) İlişki kurma becerileri, sağlıklı ilişkiler kurma ve sürdürme, hem bir grup üyesi hem de bir lider olarak gruplarda etkili çalışmak ve çatışmayla yapıcı bir şekilde başa çıkmak.
- e) Sorumlu karar verme ve problem çözme, kişisel ve sosyal davranışa ilişkin etik ve yapıcı seçimler yapmak. Bu beceriler CASEL’in beş becerisi olarak da bilinir (Elieas & Moceri, 2012, 424).

SDÖ Yöntem ve Teknikleri

CASEL’in resmi örütbağ sayfasında doğrudan doğruya SDÖ’ün temel becerileri tanıtılmasına rağmen hangi yöntem ve tekniklerle verileceği konusunda doğrudan herhangi bir bilgi yoktur (CASEL, 2013). Ancak alanyazın incelendiğinde ilgili araştırmalarda SDÖ’nün öğretilmesinde kullanılan ya da tavsiye edilen yöntem ve tekniklerin olduğu görülmektedir. Ashdown ve Bernard, (2012) SDÖ’nün çocuklara öğretilmesinde ilgili araştırmalarda oyun ve öykünün etkili metotlar olabileceğini belirtir. Yine erken çocukluk döneme SDÖ uygulamaları için stres yönetimi teknikleri önerilmektedir (Moris ve diğerleri, 2013). Genel olarak SDÖ programlarında tavsiye edilen yöntem ve teknikler, meditasyon, Olweus yöntemi, duygusal yeteneği ortaya koymak için çoklu yöntem yaklaşımı, sosyo-kültürel yaklaşımda kullanılan teknikler, bilişsel davranışçı teknikler ve davranış öğretimi (Harlacher ve Merrell, 2010; Jones, Bouffard ve Wissbourd, 2013; Dracinschi, 2012; Wang ve diğerleri, Vadeboncoer ve Collie, 2013).

Bunlar dışında SDÖ uygulamalarında yüzleştirici ben mesajı, aktif dinleme, soru sorma tekniklerinin yer aldığı stratejiler ve teorik yapının verildiği ders, seminer, kaybeden yok çatışma çözüm yöntemleri yer almaktadır (Klemola, Heikinaro-Johansson ve O’Sullivan, 2013). McKevitt, okul psikologlarının SDÖ müdahale yöntemleri olarak kişisel gelişim uygulamaları, geçmiş deneyim güven, meslektaşım ve müfettiş bana söyler, müdahale kitapları okuma, internet kaynaklarına danışma, orijinal basılı materyalleri tekrar gözden geçirme ve dergi ve gazetelere danışma (2012: 37).

SDÖ müdahalelerinde oyunun (Woolf, 2012), dramının (Joronen, Hakamies, Astedt-Kurki, 2011) etkili yöntemlerdir.

Wyatt ve Bloemker ise genel bir SDÖ eğitimlerinde kullandıkları yöntem, teknikleri ve materyalleri ders, tartışma, rol oynama prova yapmanın yer aldığı deneyimsel uygulamalar, beyin fırtınası doğrudan problem çözme, gözlenen deneyime doğrudan yansıma, müzik, film,

televizyonun yer aldığı materyaller, kampus destek personeliyle etkileşim, kavramların gösterildiği takım uygulamaları, anlayış ve bütünleşmiş materyal geliştirmek için küçük grup çalışması, ders boyu süreç yansıması (2013:110).

2. YÖNTEM

Bu çalışma nitel araştırma yöntemiyle desenlendirilmiştir.

Çalışma Sinop İl Merkezindeki beş ilkokulda okuyan üç ve dördüncü sınıf öğrencilerinin tamamıyla gerçekleştirilmiştir. Tablo 1’de çalışmada yer alan ilkokul öğrencilerine ait demografik veriler bulunmaktadır.

2014-2015 öğretim yılı Bahar yarıyılında toplamda 23 sınıf öğretmenliği öğrencisiyle (15 kız 8 erkek) çalışma sürdürülmüştür. Nitel araştırma karmaşık ve dinamik sosyal dünyayı tanımlar. Yapılandırılmış var olan çoklu gerçekliklerin altını çizmek için araştırmacının katılımcılarla aktif meşguliyetini içerir (Tindal, 2002:143). Nitel çalışmalarda veri kalitesi dört ölçüt içerir. İç geçerlilik veya derecesi güçlü nedensel çıkarımlar çalışma bulguları üzerine yapılabilir. Dış geçerlilik veya belirli bir çalışmanın bulguları diğer sistemler ve bağlamlardaki çalışmalar için geçerli ihtimalin ortaya çıkarması derecesidir. Yapı geçerliliği veya derecesi çalışma haritasının ölçümleri doğru temel kavramlar hakkında ast kavramların çıkarımları yapılacak ve istatistiksel sonuç geçerliliği veya derecesi bulguları nitel güçlü ve yeterli birbirine karışmamış oldukları kesin sonuçlara yapmak için mümkündür (McGrath ve Johnson, 2003:42). Saydamlık araştırmaların güvenilirliğinde önemli bir noktadır. Çalışmayı okuyan için tüm noktaların açık olmasını içerir. Araştırma süreci içinde alınan basamaklar, verilen kararlar detaylı verilerek okuyucunun kendi görüş açısından yeterli ve katı kritik yapabilmesini sağlar (Frost, 2011:195). Geçerliliğin üç kriteri vardır. Öncelikle araştırma sorusunun yapısal olarak kuvvetlenmiş olması (kuvvetlenme sonucu destekleyecek yeterli verinin elde edilmesi). İkinci kriter başvuru niteliği (çalışılan sorunun çalışmada tanımlanması nitel çalışmanın fonksiyonu insanlarda anlayışı artırmaktır). Üçüncü ise uzlaşmacı doğrulamadır (iki veya daha fazla nitel araştırmacı hemen hemen aynı sonuçlara veya gözleme ulaşması güvenilirlik veya yargıç anlaşma) (Eisner, 2003:26).

Süreç:

Bu çalışma kapsamında öğretmen adayları ilkokul öğrencilerine sosyal duygusal öğrenme becerilerini tanıtmak için temel olarak üç yöntem kullanmışlardır:

a) Okulda şiddet içeren videolar. Youtube paylaşım motorundan belirlenmiş 10 adet kısa video.

Youtube Kaynakları

5 Keys to Social and Emotional Learning Success

<http://www.youtube.com/watch?v=DqNn9qWoO1M>

Smart Hearts: Social and Emotional Learning Overview

<http://www.youtube.com/watch?v=4wOWEGyO60o>

çocukların kavgası 3

http://www.youtube.com/watch?v=wXFQc_A1ExA

Gediz Fırdan Beldesi Çocuk Kavgası

<http://www.youtube.com/watch?v=dRVTNpy6khE>

Gaziantep üniversitesi kavga

<http://www.youtube.com/watch?v=Sms8z7QWMFo>

Engelli Çocuğa Şiddet

<http://www.youtube.com/watch?v=MhzhqwXRbAl>

Ana Okulunda Çocuklara Şiddet Uygulanıyor

<http://www.youtube.com/watch?v=bcabMZf6OtM>

Okulda Dayak 2 Bölüm

<http://www.youtube.com/watch?v=wMqJ5geT25Y>

Okulda Dayak!

<http://www.youtube.com/watch?v=MArxKfb5Q8s>

okulda şiddet =)

<http://www.youtube.com/watch?v=wmdsdC1GtjA>

b) Sosyal duygusal öğrenmeyi tanıtan 30 adet PowerPoint sunusu.

c) İlkokul öğrencilerinin karşılaştığı duygusal problemlerini açıklayabildikleri her şubede bir kez yapılan çember saati oturumu.

Çalışmada 8 erkek 15 kız toplam 23 eğitim fakültesi dördüncü sınıf öğrencisi yer almıştır. Öğrencilere sosyal duygusal öğrenme becerileri konusunda video, sunu ve çember saati oturumu içerikleri konusunda dört ders saati eğitim verilmiştir.

3. BULGULAR

İlkokul üç ve dördüncü sınıf öğrencilerine sosyal duygusal öğrenme becerilerini nasıl tanıttıklarına ilişkin öğretmen adaylarıyla görüşme yapılmıştır. Görüşmede öğretmen adaylarına üç soru sorulmuştur:

1) İlkokul üç ve dördüncü sınıf öğrencilerine sosyal duygusal öğrenme becerilerini nasıl tanıttınız?

2) İlkokul üç ve dördüncü sınıf öğrencilerine sosyal duygusal öğrenme becerilerini tanıtırken ne tür güçlüklerle karşılaştınız?

3) İlkokul üç ve dördüncü sınıf öğrencilerine sosyal duygusal öğrenme becerilerin tanıtırken başka hangi teknik ve yöntemlerin kullanılması gerektiğini düşünüyorsunuz?

Her bir mülakat ortalama 10 dakika sürmüştür. Kendisiyle görüşülen 21 üniversite eğitim fakültesi öğrencisiyle toplamda 215 dakikalık bir görüşme kaydı elde edilmiştir. Times New Roman 12 punto ile transkribe edilen görüşme kayıtları toplam 98 sayfalık yazı oluşturmuştur. Bu nitel çalışmanın geçerliliği konusunda yazılı kayıtlar kendisiyle görüşülen öğretmen adayları okutturulup görüşmeci teyidi alınmıştır. Güvenirlik için bağımsız uzmanın yaptığı eşleştirme ve araştırmacının yaptığı eşleştirmelerden sonra ortaya çıkan farklılıkları hesaplamak için kullanılan Miles ve Huberman'ın uyum yüzdesi formülünü (1994: 64) formülü (Güvenirlik = görüş birliği / görüş birliği + görüş ayrılığı X 100) kullanılarak hesaplanmıştır. Nitel çalışmalarda, uzman ve araştırmacı değerlendirmeleri arasındaki uyumun %90 ve üzeri olduğu durumlarda arzu edilen düzeyde bir güvenilirlik sağlanmış olmaktadır. Bu araştırmaya özgü olarak gerçekleştirilen güvenilirlik çalışmasında %96 oranında bir uzlaşma (güvenirlik) sağlanmıştır.

Araştırma sonunda sınıf öğretmenliği öğretmen adaylarının ilkökul üç ve dördüncü sınıf öğrencilerine sosyal duygusal öğrenme becerilerini tanıtmalarına ilişkin görüşleri iki temel kategoride toplanmıştır. Nicel ve nitel olarak belirlenen bu görüşlerin kategorileri bulunmaktadır. Nicel kategoride öğretmen adayı, tanıtımı yapan öğretmen adayının azlığı, ilkökul öğrenci sayısının fazlalığı ve çember saati oturumunun sayısının az olmasını belirtmişlerdir. Nitel görüşlerin kategorileri ise ilkökul öğrencilerinin soruları, ilkökul öğretmenlerinin ilgisi, yöneticilerin desteği, PowerPoint sunularının anlaşılabilirliğidir. Kategori, görüşlerin ve kendisiyle görüşülen öğretmen adaylarının cevap örnekleri ekler kısmında bulunan Tablo II’de verilmiştir.

Öğretmen adaylarının ilkökul üç ve dördüncü sınıf öğrencilerine sosyal duygusal öğrenme becerilerini tanıtmaya ilişkin görüşleri çalışmada şu sonuçlara ulaşılmıştır. Çalışma 23 üniversite eğitim fakültesi öğrencisiyle yürütülmüş ve onlarla yapılan görüşmelerle yapılandırılarak nitel bir çalışma olarak hazırlanmıştır. Çalışmada Sinop il merkezinde toplam beş ilkökulda yürütülmüştür. İlkokulda üç ve dördüncü sınıfta okuyan toplam 765 öğrenciye sosyal ve duygusal öğrenme becerileri tanıtılmaya çalışılmıştır. Bu tanıtıma ilişkin öğretmen adaylarıyla yapılan görüşme iki temel kategoride toplanmıştır. Nicel ve nitel olarak belirlenen bu görüşlerin kategorileri bulunmaktadır. Nicel kategoride öğretmen adayı, tanıtımı yapan öğretmen adayının azlığı, ilkökul öğrenci sayısının fazlalığı ve çember saati oturumunun sayısının az olmasını belirtmişlerdir. Nitel kategoride ise ilkökul öğrencilerinin soruları, ilkökul öğretmenlerinin ilgisi, yöneticilerin desteği, PowerPoint sunularının anlaşılabilirliği görüşleridir. Özellikle ABD başta olmak üzere Avrupa’da ve Avustralya’da yaygın bir eğitimi verilen sosyal duygusal öğrenme becerileri psikologlar, psikolojik danışmanlar, öğretmenler ve öğretmen adayları tarafından yürütülmektedir. Durlak ve arkadaşları (2011) yaptıkları tarama çalışmasında sosyal ve duygusal öğrenme üzerine yapılan okul öncesinden yükseköğrenime kadar yapılan çalışmaların %56’sının ilkökul öğrencileri üzerine olduğunu belirtmektedirler. Bu çalışmanın ilkökul öğrencilerinin üzerinde olması sosyal duygusal öğrenme çalışmalarının ilkökulda yapılmasının önemiyle uyumaktadır. Reyes ve arkadaşları (2012) yaptıkları çalışmada, sosyal duygusal öğrenmenin öğretilmesinde miktar, uygulama niteliği ve hedef grubu çıktılarının karşılıklı etkileri üzerine çalışmışlardır. Araştırmacılar verilecek eğitimin gruba uygun olmasını belirtmişlerdir. Bu çalışmada da sosyal ve duygusal öğrenmenin ilkökul öğrencilerine nasıl verilmesi gerektiği üzerine hassasiyetle durulmuştur. Klemola, Heikinaro-Johansson ve O’Sullivan (2013) çalışmalarında beden eğitimi öğretmen adaylarının çocuklara sosyal duygusal öğrenme öğretmenlerinde etkili olduklarını belirtmişlerdir. Bu çalışmada da sınıf öğretmeni öğretmen adaylarının sosyal duygusal öğrenme becerilerini çocuklara tanıtabilecekleri bulgulanmıştır.

Sosyal duygusal öğrenme becerilerinin ilkökul öğrencilerine tanıtılması konusunda öğretmen ve idareci desteği oldukça önemlidir. Sunular öğrencilerin anlayacağı nitelikte olmalıdır. Çember saati gibi oturumlarda öğrencilerle yakından iletişime ve etkileşime geçildiği için bu oturumların sayısı artırılmalıdır. Bu sonuçlar araştırma bulgularıyla da doğrulanmaktadır. Sosyal duygusal öğrenme becerilerinin ilkökul öğrencilerine öğretilmesinde videolar, PowerPoint sunuları ve çember saati dışında başka hangi yöntem ve teknikler verilebileceği konusunda kendisiyle görüşme yapılan öğretmen adaylarından açık bir cevap gelmemiştir. Ancak sosyal ve duygusal öğrenme becerileri duygusal okuryazarlık gibi soyut kavramlar üzerine kurulu olduğu için küçük yaşta öğrencilere tanıtılırken somutlaştırılmalıdır. Konuyla ilgili kısa filmler, drama etkinlikleri ve öğrencilerin kendilerini yansıtabilecekleri istasyon tekniği gibi etkinliklerden de yararlanılabilir.

4. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Sonuç olarak sosyal duygusal öğrenme özellikle okulöncesi ve ilkokul çocukları için oldukça önemlidir. Poulou (2007) Yunanistan'da yaptığı gibi duygusal öğrenmelerin öğretilmesine yönelik bu tür çalışmalar ülkemizde de yaygınlaştırılmalıdır. Çocuklara sosyal duygusal öğrenme becerilerinin tanıtılmasında öğretmen adayları faydalı olabilmektedirler. Fakülte okul işbirliği içinde fakültelerin ilgili öğretim elemanları, üniversite öğrencileri, öğretmenler, idareciler ve veliler çocuklarda sosyal duygusal öğrenme bilincinin kazandırılmasında işbirlikli bir şekilde hareket edebilirler. İlerde yapılacak çalışmaların bu türden işbirliğinin nasıl olacağı, sosyal duygusal öğrenmenin niteliği, miktarı üzerine olabilir. Ayrıca sosyal duygusal öğrenmenin çocuklara tanıtılmasında videolar, sunular ve çember saati dışında başka hangi yöntem ve tekniklerin uygulanabileceği yönünde odaklanması öneri olarak sunulmaktadır.

Tablo I araştırmada yer alan ilkokul öğrencilerine ait demografik veriler

Okul Adı	Öğrenci Sayısı			
	3		4	
	Kız	Erkek	Kız	Erkek
Gazi İlkokulu	23	30	57	57
Fatih İlkokulu	40	52	43	42
Korucuk İlkokulu	33	32	21	24
Atatürk İlkokulu	52	49	46	38
Cumhuriyet	45	40	20	21
Toplam	765			

Tablo II Görüşlerin Kategorilere göre dağılımı ve örnekler

Kategoriler	Görüşler	f	%	Örnekler
Nicel	Öğretmen adayı azlığı	17	73,9	Çalışmaya katılan arkadaşlar oldukça sınırlıydı. Keşke kendi sınıfımızdan ve diğer şubeden de arkadaşlar çalışmada yer alsalardı. Böylece daha fazla çocuğa ulaşabilirdik. Örneğin ben sunum yaparken başka bir arkadaşım da öğrencilerin sorularıyla ilgilenebilirlerdi. Böylece yaptığımız çalışma daha verimli olurdu. (E1*)
	İlkokul öğrenci sayısı fazlalığı	23	100	Bazı sınıflar çok kalabalık. Öğrenciler çok hareketli. Özellikle sunum yaparken sınıfta kendi öğretmenlerinin olmaması sınıfa hâkimiyetimi zorladı. (K3)

* E1: Kendisiyle görüşülen birinci erkek öğretmen adayı.

	Çember saati oturumu azlığı	23	100	Topu topu sadece bir kere çember saati yaptık. Bu çok yetersiz. Çocuklar çember saatini seviyor ama kalabalık sınıflarda çember saati yapmak çok zor. En az üç çember oturumu yapmamız gerekiyordu. (K10)
Nitel	İlkokul öğrencilerinin soruları	18	78,2	Bazı çocuklar anlattıklarımı sanki anlamamışlar gibi. Çok fazla soru aldım. Karşılaştığım bazı sorularda donup kaldım. Hazırlıksızdım. Ancak diğer sınıflarda daha hazır sunu yaptım. Sorulara hazırlıklıydım. Özellikle “öz farkındalık” kavramını anlatmam çok zor oldu. Hemen hemen tüm sınıflarda çocuklar bu kavramı tekrar tekrar açıklamamı istediler. Bide bize beden eğitimi, müzik gibi dersler verildi. Öğrenciler buna tepki gösterdiler. “Neden beden dersimizi yapmıyoruz?” diye sorular sordular. (K12)
	İlkokul öğretmenlerinin ilgisi	15	65,2	Öğretmenler çok ilgisizdi. Bazı sınıflarda öğretmenler sınıfı bırakıp gittiler. Öğretmeler konuya ilgisiz. Konu hakkında da bilgileri yok. Öğretmenlere de konuyla ilgili bilgilendirme çalışmalarında bulunmak gerekiyor. (E8)
	Yöneticilerin desteği	14	60,8	İdareciler okullarında böyle çalışmalardan memnun görünüyor. Benim iki sunumunda da müdür yardımcısı vardı. Çember oturumunda da katıldılar. Bu beni çok sevindirdi. (K15)
	PowerPoint sunularının anlaşılabilirliği	16	69,5	Otuz sunu çok fazla. İlkokul öğrencilerinin dikkati çabuk dağılıyor. Sunum sayısını daha az yapmak gerekiyor. Bence sosyal duygusal öğrenme becerilerinin nasıl öğretileceği kısmına gerek yok. Zaten çocuklar bunu pek anlamıyor. O kısımlar kesilirse daha iyi olur. (K15)

KAYNAKLAR

- Alberti, R. & Emmons, M. (1998). *Atılganlık Hakkınızı Kullanın*. Çev. Katlan, S. (7. Baskı). Ankara: HYB Yayıncılık.
- Ashdown, D. M. and Bernard, M. E. (2012). Can Explicit Instruction in Social and Emotional Learning Skills Benefit the Social-Emotional Development, Well-being, and Academic Achievement of Young Children? *Early Childhood Educ J* 39, 397-405 DOI 10.1007/s10643-011-0481-x
- Deluty, R. H. (1981). Adaptiveness of Aggressive, Assertive, and Submissive Behavior for Children. *Journal of Clinical Child Psychology*, 10, 155-158.
- Doll, B., & Lyon, M. A. (1998). Risk and resilience: Implications for the delivery of educational and mental health services in school. *School Psychology Review*, 27, 348–363.
- Dracinschi, M. C. (2012). European experience of social and emotional learning programs. *Journal of Educational Science*, 1 36-44.
- Durlak, J. A., Weissberg, R. P., Dymnicki, A. B., Taylor, R. D., & Schellinger, K. B. (2011). The impact of enhancing students' social and emotional learning: A meta-analysis of school-based universal interventions. *Child Development*, 82, 405–432. doi:10.1111/j.1467–8624.2010.01564.x

- Eisner, E.W. (2003). On the Art and Science of Qualitative Research in Psychology (Edt. Camic et al. *Qualitative Research in Psychology Expanding Perspective in Methodology and Design* Washington: APA 17-31
- Elias, M.J. & Mocerri, D.C. (2012) Developing social and emotional aspects of learning: the American experience, *Research Papers in Education*, 27:4, 423-434, DOI: 10.1080/02671522.2012.690243
- Elias, M.J. (2004). The connection between social–emotional learning and learning disabilities: Implications for intervention. *Learning Disability Quarterly* 27: 53–63.
- Elias, M.J., J.E. Zins, R.P. Weissberg, K.S. Fery, M.T. Greenberg, N.M. Haynes, R. Kessler, M.E. Schwab-Stone, and T.P. Shriver. (1997). Promoting social and emotional learning: Guidelines for educators. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Frost, N. (2011). *Discourse Analysis Approaches. Qualitative Research Methods in Psychology Combining Core Approaches*, (Edt. Frost, N.), New York: Open University Press
- Goleman, D. (2003). *Duygusal zeka neden IQ'dan önemlidir?* (24. Baskı). Çev. B. S. Yüksel. İstanbul: Varlık / Bilim.
- Harlacher, J.E. & Merrell, K.W. (2010) Social and Emotional Learning as a Universal Level of Student Support: Evaluating the Follow-up Effect of Strong Kids on Social and Emotional Outcomes, *Journal of Applied School Psychology*, 26:3, 212-229, DOI: 10.1080/15377903.2010.495903
- Harter, S. (1983). Developmental Perspectives on the Self-System. In P. Mussen & E. M. Hetherington (Eds.), *Handbook of Child Psychology: Vol. 4. Socialization, personality, and social development* (4th Ed.), 275-385). New York: Wiley.
- Hartup, W. W. (1984). *Development During Middle Childhood The Years Six to Twelve*, Washington. D.C.: National Academy Pres.
- Hoagwood, K., & Johnson, J. (2003). School psychology: A public health framework I. From evidence-based practices to evidence-based policies. *Journal of School Psychology*, 41, 3–21.
- Jennings, P. A., & Greenberg, M. T. (2009). The prosocial classroom: Teacher social and emotional competence in relation to student and classroom outcomes. *Review of Educational Research*, 79, 491 – 525. doi:10.3102/0034654308325693
- Jones, S.M., Bouffard, S. M. Ve Wissbourd, R. (2013). *Educators' social and emotional skills vital to learning. Kappan*, 94, 62-65.
- Kabakçı, Ö. F. (2006). İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin sosyal-duygusal öğrenme becerileri. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Kabakçı, Ö.F. & Korkut Owen, F. (2008). 6-8. Sınıftaki Öğrencilerin Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerilerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi, *Eğitim ve Bilim* 33, 77-86.
- Kabakçı, Ö.F. & Korkut Owen, F. (2010). Sosyal Duygusal Öğrenme Becerileri Ölçeği Geliştirme Çalışması, *Eğitim ve Bilim* 35, 152-166.
- Kabasakal, Z.; Totan, T. (2013). The Effect of Social and Emotional Learning Needs on Decreasing the Mental Symptoms In Elementary School Students. C.U. *Faculty of Education Journal*, 42, 56-64

- Kandır, A. ve Alpan, Y. (2008). Sosyal Duygusal Değerlendirme Aracının (ITSEA) Farklı Sosyo-Ekonomik Düzeylerde Uygulanması. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi* 6, 41-61.
- Kazdin, A. E. (2004). *Psychotherapy for children and adolescents*. In M. J. Lambert (Ed.), Bergin and Garfield's handbook of psychotherapy and behavior change (5th ed., pp. 543–589). New York, NY: Wiley.
- Klemola, U., Heikinaro-Johansson, P. Ve O'Sullivan, M. (2013). Physical education student teachers' perceptions of applying knowledge and skills about emotional understanding studied in PETE in a one-year teaching practicum, *Physical Education and Sport Pedagogy*, 18:1, 28-41, DOI: 10.1080/17408989.2011.630999
- Korkut, F. (2007). *Okul Temelli Önleyici Rehberlik ve Psikolojik Danışma*. (2. Baskı). Ankara: Anı
- Köker, Y. (2011). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından Yalnızlık Düzeyleri ve Yalnızlık ile Sosyal Duygusal Öğrenme Becerileri Arasındaki İlişkiler. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis* Thousand Oaks, CA: Sage.
- McGrath, J. & Johnson, B. A. (2003) Methodology Makes Meaning: How Both Qualitative and Quantitative Paradigms Shapes Evidence and Its Interpretation (Edt. Camic et al.) *Qualitative Research in Psychology Expanding Perspective in Methodology and Design* Washington: APA 31-49
- McKevitt, B.C. (2012). School Psychologists' Knowledge and Use of Evidencebased, Social-Emotional Learning Interventions. *Contemporary School Psychology*. 16, 33-45.
- Morris, P., Millenky, M., Raver, C.C. ve Jones, S.M. (2013) Does a Preschool Social and Emotional Learning Intervention Pay Off for Classroom Instruction and Children's Behavior and Academic Skills? Evidence From the Foundations of Learning Project, *Early Education & Development*, 24:7, 1020-1042, DOI: 10.1080/10409289.2013.825187
- Pişkin, M. (2006). Akran zorbalığı olgusunun ilköğretim öğrenciler arasındaki yaygınlığının incelenmesi 1. Şiddet ve Okul: Okul ve çevresinde çocuğa yönelik şiddet ve alınabilecek tedbirler: Uluslararası Katılımlı Sempozyum'da sunulan bildiri. 28-31 Mart 2006 İstanbul, Bildiri Özet Kitabı s. 19-20.
- Poulou M. (2007). Social Resilience within a Social and Emotional Learning Framework: The Perceptions of Teachers in Greece. *Emotional and Behavioural Difficulties* 12(2):91-104.
- Reyes, M. R., Brackett, M. A., Rivers, S.E., Elbertson, N.A., & Salovey, P. (2012). The interaction effects of program training, dosage, and implementation quality on targeted student outcomes for The RULER approach to social and emotional learning. *School Psychology Review*, 41, 82-99.
- Salovey, P. & Mayer, J. D. (1990). *Emotional intelligence. Imagination, Cognition, and Personality*, 9, 185-211.
- Soylu, A. (2007). Fırat üniversitesi öğrencilerinin sosyal ve duygusal öğrenme becerileri. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Tindal, C. (2002). *Issues of Evaluation Qualitative Methods in Psychology A Research Guide* (Edt. Banister, P. et al.). Buckingham: Open University Press 142-160.

- Totan, T. & Kabakçı, Ö.F. (2010). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinde Sosyal Duygusal Öğrenme Becerilerinin Zorbalığı Yordama Gücü. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 23, 575-600.
- Totan, T. & Kabasakal, Z. (2012). The effect of problem solving skills training on the social and emotional learning needs and abilities of 6th grade students. *Elementary Education Online*, 11, 813-828.
- Totan, T. (2011). Problem çözme becerileri eğitim programının ilköğretim 6. sınıf öğrencilerinin sosyal duygusal öğrenme becerileri üzerine etkisi. Yayınlanmamış doktora tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir.
- Turanlı, A.S. (2009). Öğretmenlerin Sosyal-Duygusal Destek Davranışları ve Öğrencilerin Algıladığı Öğrenme Düzeyi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 26 15-26.
- Turner, H. A., Finkelhor, D., & Ormrod, R. (2006). The effect of lifetime victimization on the mental health of children and adolescents. *Social Science & Medicine*, 62, 13–27.
- Türnüklü, A. (2004). Okullarda Sosyal ve Duygusal Öğrenme. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi* 37, 136-152.
- Uşaklı, H. (2013a). Eşinden Ayrılmış Annelerin Görüşü Açısından Çocuklarının Sorunları. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Karabük Üniversitesi* 3, 195-208 Doi 10.14230/joiss23
- Uşaklı, H. (2013b). Zekâ. İçinde (Edt. Yıldırım, A. ve Eroğlu, Ö.) *Davranış Bilimlerine Giriş*. Konya: Eğitim Yayınevi.
- Vadeboncoeur, J.A. ve Collie, R.J. (2013). Locating Social and Emotional Learning in Schooled Environments: A Vygotskian Perspective on Learning as Unified, *Mind, Culture, and Activity*, 20:3, 201-225, DOI: 10.1080/10749039.2012.755205
- Wang, N., Wilhite, S.C., Wyatt, J. Young, T. ve Bloemker, G. (2012). Impact of a College Freshman Social and Emotional Learning Curriculum on Student Learning Outcomes: An Exploratory Study. *Journal of University Teaching & Learning Practice*. 9, 1-20.
- Weissberg, R.P., and O'Brien, M.U. (2004). What works in school-based social and emotional learning programs for positive youth development. *Annals of American Academy of Political and Social Science* 591: 86–97.
- Wyatt, B.W. ve Bloemker, G.A. (2013). Social and Emotional Learning in a Freshman Seminar. *Higher Education States*. 3, 106-114.
- YÖK. (2007). Öğretmen yetiştirme ve eğitim fakülteleri (1982-2007) Ankara: Yükseköğretim Kurulu.
- YÖK. (2013) Sınıf Öğretmenliği Lisans Programı
http://www.yok.gov.tr/documents/10279/49665/sinif_ogretmenligi.pdf 10 Ocak 2013 erişim
- <http://www.youtube.com/watch?v=4wOWEGyO60o> (Smart Hearts: Social and Emotional Learning Overview) 12 Ocak 2015 erişim
- <http://www.youtube.com/watch?v=bcabMZF6OtM> (Ana Okulunda Çocuklara Şiddet Uygulanıyor) 12 Ocak 2015 erişim
- <http://www.youtube.com/watch?v=DqNn9qWoO1M> (5 Keys to Social and Emotional Learning Success) 12 Ocak 2015 erişim

<http://www.youtube.com/watch?v=dRVTNpy6khE> (Gediz Firdan Beldesi Çocuk Kavgası) 12 Ocak 2015 erişim

<http://www.youtube.com/watch?v=MArxKfb5Q8s> (Okulda Dayak!) 12 Ocak 2015 erişim

<http://www.youtube.com/watch?v=MhzhqwXRbAI> (Engelli Çocuğa Şiddet) 12 Ocak 2015 erişim

<http://www.youtube.com/watch?v=Sms8z7QWMFo> (Gaziantep Üniversitesi Kavga) 12 Ocak 2015 erişim

<http://www.youtube.com/watch?v=wmdsdC1GtjA> (Okulda Şiddet) 12 Ocak 2015 erişim

<http://www.youtube.com/watch?v=wMqJ5geT25Y> (Okulda Dayak 2 Bölüm) 12 Ocak 2015 erişim

http://www.youtube.com/watch?v=wXFQc_A1ExA (Çocukların Kavgası 3)

Yukay Yüksel, M. (2012). An Investigation of Social Behaviors of Primary School Children in terms of Their Grade, Learning Disability and Intelligence Potential. *Educational Sciences: Theory & Practice* - 13(2) 781-793.-